

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ
6(26) СПЕЦВИПУСК 2026
ISSN 3041-1572 Online

УДК 351:316.77:355.01

https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-6(26)-1631-1646

Гиріна Тетяна Сергіївна доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, м. Ірпінь, https://orcid.org/0000-0003-1587-8767

Шотурма Наталія Володимирівна кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри журналістики, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, https://orcid.org/0000-0003-4312-4217

Міщенко Олексій Вікторович аспірант ОНП "Публічне управління та адміністрування", Державний податковий університет, м. Ірпінь, https://orcid.org/0009-0004-1046-333X

КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ

Анотація. У статті досліджено особливості кризових комунікацій у діяльності органів публічного управління в умовах воєнного часу. Обґрунтовано, що сучасні безпекові виклики, високий рівень інформаційних загроз, активне поширення дезінформації та цифровізація інформаційного простору зумовлюють трансформацію кризових комунікацій із допоміжного інструменту інформаційного супроводу у стратегічний механізм забезпечення стійкості системи публічного управління. Визначено сутність кризових комунікацій, їх основні принципи та функції у системі взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування, суспільства та засобів масової інформації.

Проаналізовано сучасні виклики кризових комунікацій у діяльності органів публічного управління в умовах воєнного стану, серед яких: інформаційно-психологічні операції, дезінформація, інформаційне перевантаження населення, недостатня міжвідомча координація, зростання ролі цифрових платформ і соціальних медіа, психологічна вразливість населення та необхідність забезпечення балансу між відкритістю й інформаційною безпекою. Встановлено, що сучасні кризові комунікації характеризуються переходом до адаптивних і мережевих моделей комунікаційної взаємодії, заснованих на оперативності, цифровізації, багатоканальності та підтриманні суспільної довіри.

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ
6(26)
2026 СПЕЦВИПУСК
ISSN 3041-1572 Online

У результаті дослідження запропоновано адаптивну мережеву модель кризових комунікацій органів публічного управління, що передбачає інтеграцію інформаційно-аналітичних, координаційних, цифрових та комунікаційних механізмів у єдину систему кризового реагування. Ключовою новелою дослідження є обґрунтування механізму превентивної комунікаційної адаптації, спрямованого на прогнозування інформаційних ризиків, своєчасне виявлення кризових тенденцій та підвищення інформаційної стійкості суспільства. Доведено, що впровадження сучасних цифрових інструментів, елементів штучного інтелекту, OSINT-технологій та людиноцентричних підходів до кризової взаємодії сприятиме підвищенню ефективності кризового управління та посиленню спроможності системи публічного управління реагувати на сучасні безпекові виклики.

Ключові слова: кризові комунікації, публічне управління, воєнний стан, інформаційна безпека, стратегічні комунікації, цифровізація, суспільна довіра, кризове реагування.

Hyrina Tetiana Doctor of Sciences in Social Communications, Professor, Head of the Department of Social Communications, Philology, and Culture, State Tax University, Irpin, https://orcid.org/0000-0003-1587-8767

Shoturma Nataliia Candidate of Political Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Journalism, Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ivano-Frankivsk, https://orcid.org/0000-0003-4312-4217

Mishchenko Oleksii Postgraduate student of the educational program "Public Management and Administration", State Tax University, Irpin, https://orcid.org/0009-0004-1046-333X

CRISIS COMMUNICATIONS IN THE ACTIVITIES OF PUBLIC ADMINISTRATION BODIES: MODERN CHALLENGES OF WARTIME

Abstract. The article examines the peculiarities of crisis communications in the activities of public administration bodies under conditions of martial law. It is substantiated that modern security challenges, a high level of information threats, the active spread of disinformation, and the digitalization of the information space have transformed crisis communications from an auxiliary tool of information support into a strategic mechanism for ensuring the resilience of the public administration system. The study defines the essence of crisis communications, as well as their main principles and functions within the system of interaction between state authorities, local self-government bodies, society, and the media.

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ
6(26) 2026
СПЕЦВИПУСК
ISSN 3041-1572 Online

The article analyzes the modern challenges of crisis communications in the activities of public administration bodies during wartime, including information and psychological operations, disinformation, information overload among the population, insufficient interagency coordination, the growing role of digital platforms and social media, the psychological vulnerability of the population, and the need to maintain a balance between openness and information security. Particular attention is paid to the transformation of the contemporary information environment, in which crisis communication processes are becoming increasingly dynamic, decentralized, and dependent on digital interaction channels.

The study substantiates that contemporary crisis communications are characterized by a transition to adaptive and network-based models of communication interaction grounded in operational efficiency, digitalization, multichannel communication, and the maintenance of public trust. In wartime conditions, crisis communications perform not only an informational function but also a stabilizing, coordinative, and security-oriented role aimed at ensuring social resilience and minimizing the destructive influence of information threats.

As a result of the study, an adaptive network model of crisis communications for public administration bodies is proposed, involving the integration of information- analytical, coordination, digital, and communication mechanisms into a unified crisis response system. The key novelty of the research lies in substantiating the mechanism of preventive communication adaptation aimed at forecasting information risks, timely identification of crisis trends, and strengthening the information resilience of society. It is proved that the implementation of modern digital tools, artificial intelligence elements, OSINT technologies, and human-centered approaches to crisis interaction will contribute to increasing the effectiveness of crisis management and enhancing the capacity of the public administration system to respond to contemporary security challenges.

Keywords: crisis communications, public administration, martial law, information security, strategic communications, digitalization, public trust, crisis response.

Постановка проблеми. Функціонування органів публічного управління в умовах воєнного стану супроводжується постійними кризовими ситуаціями, високим рівнем інформаційних загроз та необхідністю оперативного реагування на безпекові виклики. За таких умов кризові комунікації стають важливим елементом управлінської діяльності, оскільки забезпечують своєчасне інформування населення, координацію дій органів влади, підтримання суспільної довіри та протидію дезінформації.

Повномасштабна війна актуалізувала низку проблем у сфері кризових комунікацій, серед яких недостатня координація між суб'єктами публічного

управління, відсутність уніфікованих алгоритмів комунікаційного реагування, перевантаження інформаційного простору та необхідність поєднання відкритості інформації з вимогами інформаційної безпеки. Особливої ваги набуває потреба в адаптації комунікаційних стратегій до сучасних цифрових та безпекових умов.

Відтак актуальним є дослідження сучасних викликів кризових комунікацій у діяльності органів публічного управління та визначення напрямів підвищення ефективності комунікаційної взаємодії в умовах воєнного часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика кризових комунікацій у системі публічного управління в умовах воєнного часу є одним із актуальних напрямів сучасних наукових досліджень. У центрі уваги науковців перебувають питання трансформації комунікаційної взаємодії органів публічної влади в умовах криз і невизначеності, забезпечення інформаційної стійкості держави, протидії дезінформації, розвитку стратегічних комунікацій та підвищення ефективності взаємодії між владою і суспільством у кризових ситуаціях.

Теоретичні та прикладні аспекти кризових комунікацій органів публічного управління досліджували Г. Буканов, Є. Гарькавий, І. Грабовець, В. Круглов, О. Михайлова, О. Михайловська, І. Михайловський, О. Пилипенко, С. Потеряйко, Р. Саєвич, А. Терент'єва, Д. Терещенко, О. Твердохліб, Л. Черноус та інші науковці. У працях зазначених авторів розглядаються питання стратегічних і кризових комунікацій у системі публічного управління, механізми міжвідомчої координації, цифровізація комунікаційних процесів, особливості інформаційної взаємодії в умовах воєнного стану, а також роль суспільної довіри у забезпеченні ефективності кризового реагування.

Окрему увагу дослідники приділяють адаптації кризових комунікацій до сучасного цифрового середовища, розвитку мережевих моделей комунікаційної взаємодії, використанню цифрових платформ і соціальних медіа, а також впровадженню сучасних інформаційно-аналітичних інструментів у систему кризового управління. Водночас сучасні безпекові виклики, динамічність інформаційного простору та трансформація форм інформаційного впливу потребують подальшого наукового осмислення стратегічних механізмів підвищення ефективності кризових комунікацій органів публічного управління в умовах воєнного часу.

Незважаючи на значну кількість наукових праць у зазначеній сфері, недостатньо дослідженими залишаються питання формування адаптивних механізмів кризових комунікацій, інтеграції цифрових технологій у систему кризового реагування, розвитку людиноцентричних підходів до комунікаційної взаємодії та забезпечення інформаційної стійкості системи публічного управління в умовах сучасних безпекових загроз. Саме це зумовлює необхідність подальшого дослідження зазначеної проблематики.

Метою статті є комплексне дослідження кризових комунікацій у діяльності органів публічного управління в умовах воєнного часу, визначення ключових трансформацій сучасного комунікаційного середовища та обґрунтування стратегічних підходів до підвищення ефективності комунікаційної взаємодії в системі публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Теоретичні засади кризових комунікацій у сфері публічного управління в сучасних умовах набувають особливої актуальності у зв'язку з функціонуванням держави в умовах воєнного стану, високого рівня інформаційних загроз та нестабільності соціально-політичного середовища. Кризові комунікації поступово трансформуються із допоміжного елементу інформаційного супроводу діяльності органів влади у стратегічний механізм забезпечення стійкості системи публічного управління, підтримання суспільної довіри та координації дій у кризових ситуаціях [1, с. 97].

У науковій літературі кризові комунікації розглядаються як процес організації інформаційної взаємодії між органами публічної влади, суспільством, засобами масової інформації та іншими суб'єктами комунікаційного простору з метою оперативного реагування на кризові явища, мінімізації негативних наслідків та забезпечення стабільності функціонування держави. В умовах воєнного часу комунікація виступає не лише інструментом інформування населення, а й механізмом легітимації управлінських рішень, підтримання суспільної єдності, протидії дезінформації та формування інформаційної стійкості суспільства [2, с. 74].

Сучасні дослідники наголошують, що ефективність кризових комунікацій значною мірою залежить від дотримання базових принципів комунікаційної взаємодії. До ключових принципів належать оперативність, достовірність, відкритість, координація інформаційних потоків, адаптивність до змін кризового середовища, врахування потреб різних соціальних груп та забезпечення зворотного зв'язку із громадськістю. Важливе значення також має поєднання раціонального інформування населення з емпатичною підтримкою, що дозволяє знижувати рівень суспільної тривожності в умовах кризових подій [3, с. 5].

Основними функціями кризових комунікацій у системі публічного управління є інформаційна, координаційна, стабілізаційна, превентивна та мобілізаційна. Інформаційна функція спрямована на оперативне доведення достовірної інформації до населення, координаційна – на узгодження дій між органами влади та іншими суб'єктами кризового реагування, стабілізаційна – на підтримання суспільної довіри та зниження панічних настроїв, а мобілізаційна – на консолідацію суспільства для подолання кризових викликів.

Особливого значення ці функції набувають в умовах воєнного стану, коли інформаційний простір стає одним із ключових напрямів стратегічного протистояння [4, с. 220].

В умовах сучасних криз комунікаційна діяльність органів публічного управління безпосередньо впливає на рівень стійкості держави та здатність системи управління адаптуватися до загроз. Порушення комунікаційних процесів, затримка офіційної реакції або поширення недостовірної інформації здатні призвести до втрати суспільної довіри, дестабілізації соціальних процесів та посилення деструктивних інформаційних впливів [5, с. 70]. Саме тому кризові комунікації в умовах сьогодення розглядаються як один із ключових елементів забезпечення національної безпеки, ефективного антикризового управління та підтримання керованості суспільними процесами в умовах воєнного часу.

Таким чином, кризові комунікації в системі публічного управління є важливим інструментом забезпечення ефективного функціонування держави в умовах воєнного часу та інших кризових ситуацій. Їх результативність визначається здатністю органів влади забезпечувати оперативну, достовірну та скоординовану інформаційну взаємодію із суспільством, підтримувати суспільну довіру та своєчасно реагувати на сучасні інформаційні виклики. У зв'язку з цим удосконалення механізмів кризових комунікацій стає одним із пріоритетних напрямів розвитку системи публічного управління в сучасних безпекових умовах.

Варто наголосити, що сучасні умови воєнного стану суттєво трансформують характер кризових комунікацій у сфері публічного управління та формують нові виклики для органів державної влади й місцевого самоврядування. Інформаційні загрози, активне поширення дезінформації, цифровізація комунікаційного простору, необхідність оперативного реагування на кризові події та підтримання суспільної довіри вимагають від органів публічного управління впровадження адаптивних і скоординованих комунікаційних механізмів. У зв'язку з цим доцільним є узагальнення ключових сучасних викликів кризових комунікацій в умовах воєнного часу, що представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Сучасні виклики кризових комунікацій у діяльності органів публічного управління в умовах воєнного часу

Ключові виклики кризових комунікацій в умовах воєнного часу	Сутнісна характеристика викликів	Управлінські наслідки для системи публічного управління	Пріоритетні напрями реагування та розвитку
Інформаційно-психологічні операції та дезінформація	Активне поширення фейкової інформації, маніпулятивних повідомлень та ІПсО з боку держави-агресора через соціальні мережі, месенджери та цифрові платформи	Зниження рівня суспільної довіри, дестабілізація суспільних настроїв, ускладнення прийняття управлінських рішень	Посилення інформаційної безпеки, оперативне спростування фейків, розвиток стратегічних комунікацій та офіційних цифрових каналів інформування
Висока динаміка кризового середовища	Швидка зміна безпекових умов, необхідність постійного оновлення інформації та реагування в режимі реального часу	Підвищення навантаження на органи влади, ризик запізнілих або неузгоджених комунікаційних рішень	Впровадження адаптивних моделей кризових комунікацій, розвиток систем моніторингу та аналітики інформаційного середовища
Інформаційне перевантаження населення	Надмірний обсяг інформації, дублювання повідомлень та одночасне використання великої кількості інформаційних каналів	Втрата сприйняття важливої інформації, посилення тривожності та панічних настроїв	Формування чіткої комунікаційної політики, структурованість повідомлень, використання пріоритетних офіційних каналів комунікації
Недостатня координація між суб'єктами публічного управління	Відсутність єдиних алгоритмів взаємодії між органами державної влади, місцевого самоврядування та іншими суб'єктами кризового реагування	Несинхронність управлінських рішень, суперечливість офіційної інформації, зниження ефективності кризового реагування	Удосконалення міжвідомчої координації, створення єдиних комунікаційних центрів та протоколів кризової взаємодії

Ключові виклики кризових комунікацій в умовах воєнного часу	Сутнісна характеристика викликів	Управлінські наслідки для системи публічного управління	Пріоритетні напрями реагування та розвитку
Зростання ролі цифрових платформ і соціальних медіа	Переміщення значної частини комунікації в цифрове середовище та залежність населення від соціальних мереж і месенджерів	Підвищення ризику поширення недостовірної інформації та складність контролю інформаційного простору	Розвиток цифрової компетентності органів влади, використання соціальних мереж як інструменту оперативної кризової комунікації
Психологічна вразливість населення в умовах війни	Високий рівень тривожності, емоційної напруги та соціальної нестабільності серед населення	Посилення недовіри до влади, ризик панічних реакцій та соціальної дестабілізації	Поєднання інформаційних повідомлень із емпатичною підтримкою, адаптація комунікації до психологічного стану аудиторії
Необхідність забезпечення балансу між відкритістю та безпекою інформації	Потреба одночасно забезпечувати прозорість діяльності влади та захист критично важливої інформації	Ризики витоку чутливої інформації або, навпаки, виникнення інформаційного вакууму	Розроблення чітких стандартів інформаційного розкриття та кризового інформування в умовах воєнного стану
Обмеженість ресурсного та кадрового забезпечення	Недостатня кількість фахівців з кризових комунікацій, технічних ресурсів та спеціалізованих аналітичних інструментів	Зниження оперативності та якості кризового реагування	Підготовка спеціалістів у сфері кризових комунікацій, розвиток цифрової інфраструктури та аналітичних систем

Джерело: сформовано авторами на основі аналізу сучасних наукових досліджень у сфері кризових комунікацій та публічного управління [1-7].

Наведені у таблиці виклики свідчать про суттєву трансформацію кризових комунікацій у системі публічного управління в умовах воєнного часу. Сучасне інформаційне середовище характеризується високою динамічністю, значним рівнем інформаційних загроз, активним використанням

цифрових платформ та необхідністю постійної адаптації комунікаційних механізмів до кризових умов. За таких обставин ефективність діяльності органів публічного управління значною мірою залежить від здатності забезпечувати оперативну координацію інформаційних потоків, підтримувати суспільну довіру та своєчасно реагувати на дезінформаційні й психологічні впливи.

Особливого значення набуває формування комплексної системи кризових комунікацій, орієнтованої не лише на інформування населення, а й на забезпечення стійкості управлінських процесів, стабілізацію суспільних настроїв та підвищення адаптивності державних інституцій до сучасних безпекових викликів. У зв'язку з цим удосконалення кризових комунікацій слід розглядати як один із пріоритетних напрямів розвитку системи публічного управління в умовах воєнного стану.

Окремо варто звернути увагу на проблему кризи довіри до офіційної інформації, яка в умовах воєнного часу стає одним із найбільш складних викликів для системи публічного управління. Стрімке поширення інформації через соціальні мережі, месенджери та неофіційні цифрові платформи формує конкурентне інформаційне середовище, у якому офіційні джерела змушені постійно підтверджувати власну достовірність та оперативність. За таких умов навіть незначні затримки в офіційній комунікації або недостатня прозорість інформаційної політики можуть спричиняти посилення суспільної тривожності, поширення чуток та зниження рівня довіри до органів влади.

Додатковим викликом стає фрагментація сучасного інформаційного простору, за якої населення отримує інформацію одночасно з великої кількості різнорідних джерел. Це ускладнює формування єдиної інформаційної позиції держави та знижує ефективність офіційних комунікаційних повідомлень. У зв'язку з цим органи публічного управління мають не лише оперативно інформувати суспільство, а й забезпечувати системну присутність у цифровому середовищі, використовуючи адаптивні багатоканальні механізми кризової комунікації.

Сучасні умови воєнного стану суттєво змінили підходи до організації кризових комунікацій у системі публічного управління. Якщо до 2022 року кризові комунікації органів державної влади та місцевого самоврядування переважно орієнтувалися на інформаційне супроводження кризових подій та реагування на окремі надзвичайні ситуації, то в умовах повномасштабної війни вони трансформувалися у комплексний стратегічний механізм забезпечення суспільної стійкості, підтримання керованості соціальних процесів та координації дій у кризовому середовищі.

Воєнний стан зумовив перехід від традиційного інформаційного супроводу кризових подій до адаптивної моделі кризових комунікацій, орієнтованої

на оперативне реагування, моніторинг інформаційного середовища та підтримання стійкої взаємодії між владою і суспільством.

Важливою тенденцією сучасного етапу стала цифровізація кризових комунікацій, у межах якої соціальні мережі та цифрові платформи перетворилися на ключові канали взаємодії між органами влади та населенням. Водночас це посилило ризики поширення дезінформації та підвищило значення суспільної довіри до офіційних джерел інформації.

Крім того, сучасні кризові комунікації характеризуються посиленням міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії. В умовах воєнного часу до процесів кризового інформування активно залучаються не лише органи державної влади, а й військові адміністрації, органи місцевого самоврядування, волонтерські організації, громадянське суспільство, засоби масової інформації та цифрові лідери громадської думки. Це свідчить про поступовий перехід до мережевої моделі кризових комунікацій, у межах якої ефективність управлінських рішень значною мірою залежить від здатності забезпечувати скоординовану інформаційну взаємодію між усіма суб'єктами кризового реагування.

Таким чином, трансформація кризових комунікацій у системі публічного управління в умовах воєнного стану характеризується переходом до адаптивних, цифрово орієнтованих та стратегічно спрямованих моделей комунікаційної взаємодії. Це зумовлює необхідність формування нових підходів до організації кризового інформування, заснованих на принципах оперативності, гнучкості, міжвідомчої координації та підтримання суспільної довіри.

З огляду на сучасні безпекові виклики та трансформацію інформаційного середовища, доцільним є формування ***адаптивної моделі кризових комунікацій органів публічного управління***, орієнтованої на забезпечення стійкості системи управління в умовах воєнного часу. На відміну від традиційних підходів, запропонована модель передбачає інтеграцію інформаційних, координаційних, аналітичних та цифрових механізмів кризового реагування в єдину систему управлінської взаємодії.

Основою авторської моделі є п'ять взаємопов'язаних функціональних блоків: моніторингово-аналітичний, координаційний, комунікаційно-реактивний, цифрово-технологічний та стабілізаційно-відновлювальний.

Моніторингово-аналітичний блок передбачає постійний аналіз інформаційного середовища, виявлення інформаційних загроз, дезінформаційних кампаній та кризових тенденцій. Його функціонування забезпечує формування актуальної аналітичної інформації для оперативного прийняття управлінських рішень.

Координаційний блок спрямований на забезпечення взаємодії між органами державної влади, військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування, правоохоронними структурами, засобами масової інформації

та інститутами громадянського суспільства. У межах цього блоку особливого значення набуває створення єдиних алгоритмів кризового реагування та узгодження офіційних інформаційних повідомлень.

Комунікаційно-реактивний блок забезпечує оперативне інформування населення, спростування недостовірної інформації, підтримання зворотного зв'язку та адаптацію інформаційних повідомлень до потреб різних соціальних груп. Його ключовою функцією є мінімізація соціальної напруги та підтримання суспільної довіри до органів влади.

Цифрово-технологічний блок передбачає використання сучасних цифрових платформ, соціальних мереж, систем моніторингу інформаційного простору, елементів штучного інтелекту та аналітичних цифрових інструментів для підвищення швидкості й ефективності кризових комунікацій.

Стабілізаційно-відновлювальний блок орієнтований на підтримання інформаційної стійкості суспільства, відновлення суспільної довіри після кризових подій та формування довгострокової комунікаційної стабільності системи публічного управління.

Запропонована модель базується на принципах адаптивності, оперативності, багатоканальності, міжвідомчої координації, цифрової інтеграції та людиноцентричності. Її впровадження дозволить підвищити ефективність кризового реагування, забезпечити стійкість комунікаційної системи органів публічного управління та посилити здатність держави протидіяти сучасним інформаційним і безпековим викликам в умовах воєнного часу.

Сучасний розвиток системи публічного управління в умовах воєнного стану зумовлює необхідність переосмислення запропонованих підходів до організації кризових комунікацій та пошуку ефективних стратегічних механізмів їх удосконалення. Посилення інформаційних загроз, зростання ролі цифрового середовища, висока динаміка кризових процесів і потреба у підтриманні суспільної довіри вимагають від органів влади впровадження нових адаптивних моделей комунікаційної взаємодії. У зв'язку з цим у сучасній науковій літературі значна увага приділяється питанням стратегічного розвитку кризових комунікацій, цифровізації комунікаційних процесів, міжвідомчої координації та формування стійких механізмів взаємодії між владою і суспільством.

Так, Д. Терещенко розглядає кризові комунікації як стратегічний інструмент забезпечення інституційної стійкості держави в умовах BANI-світу та воєнного стану. Дослідниця акцентує увагу на необхідності використання адаптивних моделей кризового реагування, мережевих механізмів комунікації, цифрових платформ та взаємодії з «вузлами довіри» – волонтерами, блогерами й представниками громадянського суспільства. Особливе значення, на її думку, має поєднання оперативного інформування населення з

смпатичною підтримкою та прогнозуванням кризових інформаційних ризиків [1, с. 96].

О. Михайловська, І. Михайловський та О. Пилипенко наголошують, що важливим стратегічним напрямом підвищення ефективності кризових комунікацій є активне залучення громадськості до процесів публічного управління та забезпечення якісного зворотного зв'язку між органами влади й населенням. Науковці підкреслюють, що ефективна комунікація повинна базуватися на достовірності інформації, оперативності її поширення, використанні цифрових каналів взаємодії та адаптації інформаційних стратегій до різних фаз кризових ситуацій [6].

У дослідженні, здійсненому колективом авторів (зокрема С. П. Потеряйко, А. В. Терент'єва, О. С. Твердохліб, К. Г. Бєлікова) особлива увага приділяється розвитку організаційно-управлінських механізмів кризового реагування, удосконаленню інформаційно-аналітичного забезпечення та зміцненню міжвідомчої взаємодії у сфері кризових комунікацій. Автори підкреслюють, що підвищення ефективності кризових комунікацій безпосередньо пов'язане із впровадженням комплексних моделей координації між органами державної влади, місцевого самоврядування та іншими суб'єктами кризового реагування [8, с. 15-16].

Є. Гарькавий, аналізуючи кризові комунікації у сфері стратегічних комунікацій, акцентує увагу на необхідності інституціоналізації кризового інформування та створення спеціалізованих координаційних структур, відповідальних за управління інформаційними потоками під час кризових ситуацій. Дослідник підкреслює важливість формування єдиного плану кризових комунікацій та забезпечення узгодженості офіційних повідомлень у кризовому середовищі [9, с. 66].

Р. Саєвич наголошує, що сучасні геополітичні виклики потребують розвитку нових моделей суспільно-владної взаємодії, заснованих на відкритості, прозорості, цифровізації та активному залученні громадськості до комунікаційних процесів. Науковець розглядає ефективну комунікаційну взаємодію як один із ключових чинників забезпечення стабільності системи публічного управління в умовах нестабільності та зовнішніх загроз [10, с. 282].

Отже, сучасні наукові підходи демонструють поступове формування комплексного бачення стратегічних механізмів підвищення ефективності кризових комунікацій, у межах якого пріоритетного значення набувають адаптивність, цифровізація, міжвідомча координація, розвиток мережевої взаємодії та підтримання суспільної довіри. Водночас сучасні безпекові умови та динаміка інформаційних загроз зумовлюють необхідність подальшого вдосконалення кризових комунікацій органів публічного управління, що потребує формування нових практикоорієнтованих підходів до організації комунікаційної діяльності в умовах воєнного часу.

З огляду на проаналізовані наукові підходи, доцільним є формування комплексної адаптивної стратегії кризових комунікацій органів публічного управління, орієнтованої на забезпечення стійкості системи державного управління в умовах воєнного часу та високої динаміки інформаційних загроз. На відміну від традиційних моделей кризового інформування, запропонована стратегія повинна ґрунтуватися не лише на оперативному поширенні офіційної інформації, а й на постійному управлінні суспільною довірою, прогнозуванні інформаційних ризиків та забезпеченні безперервної багатоканальної комунікаційної взаємодії між державою і суспільством.

У межах дослідження пропонується впровадження ***концепції «адаптивної мережевої моделі кризових комунікацій»***, сутність якої полягає у поєднанні централізованої координації стратегічних комунікацій із децентралізованою системою оперативного реагування на локальному рівні. Особливістю запропонованої моделі є інтеграція органів державної влади, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, громадянського суспільства, цифрових платформ та інформаційно-аналітичних центрів у єдину систему кризової комунікаційної взаємодії.

Ключовою новелою запропонованого підходу є впровадження механізму превентивної комунікаційної адаптації, який передбачає не лише реагування на вже існуючі кризові інформаційні загрози, а й системне прогнозування потенційних інформаційних ризиків, моделювання можливих сценаріїв розвитку кризових ситуацій та завчасне формування алгоритмів кризового інформування населення. Такий підхід дозволяє суттєво знизити рівень інформаційної невизначеності, мінімізувати поширення панічних настроїв та підвищити стійкість суспільства до деструктивних інформаційно- психологічних впливів.

Водночас важливим елементом запропонованої стратегії є створення цифрової системи моніторингу суспільних настроїв та інформаційних ризиків, заснованої на використанні сучасних аналітичних платформ, елементів штучного інтелекту, OSINT-технологій та автоматизованого аналізу інформаційного середовища. Це дозволить органам публічного управління оперативно виявляти дезінформаційні кампанії, оцінювати рівень суспільної напруги та своєчасно адаптувати комунікаційні механізми відповідно до змін кризового середовища.

Крім того, запропонована стратегія передбачає перехід від односторонньої моделі кризового інформування до людиноцентричної комунікаційної взаємодії, у межах якої громадськість розглядається не лише як об'єкт інформування, а як активний суб'єкт кризових комунікацій. Це зумовлює необхідність розвитку механізмів зворотного зв'язку, цифрової участі громадян, комунікаційної інклюзивності та формування стійких партнерських відносин між владою й суспільством.

Таким чином, запропонована адаптивна мережева стратегія кризових комунікацій дозволяє сформувати більш гнучку, стійку та технологічно орієнтовану систему кризового управління, здатну ефективно функціонувати в умовах воєнного часу, високого рівня невизначеності та постійної трансформації сучасного інформаційного середовища.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє констатувати, що в умовах воєнного часу кризові комунікації трансформувалися із допоміжного елемента інформаційного супроводу діяльності органів влади у стратегічний механізм забезпечення стійкості системи публічного управління, підтримання суспільної довіри та координації кризового реагування. Сучасне інформаційне середовище характеризується високою динамічністю, поширенням дезінформаційних впливів, цифровізацією комунікаційного простору та зростанням ролі мережевої взаємодії, що суттєво ускладнює процеси кризового управління та потребує формування нових підходів до організації комунікаційної діяльності органів публічного управління.

У результаті дослідження встановлено, що ефективність кризових комунікацій у сучасних безпекових умовах безпосередньо залежить від здатності органів влади забезпечувати оперативність реагування, міжвідомчу координацію, адаптивність комунікаційних механізмів та системне управління суспільною довірою. Доведено, що класичні моделі кризового інформування вже не повною мірою відповідають сучасним інформаційним викликам, оскільки потребують інтеграції цифрових технологій, багатоканальної взаємодії, аналітичного моніторингу інформаційного середовища та механізмів превентивного реагування на інформаційні загрози.

На основі аналізу сучасних наукових підходів і практики функціонування системи публічного управління запропоновано адаптивну мережеву модель кризових комунікацій, яка передбачає інтеграцію органів державної влади, місцевого самоврядування, військових адміністрацій, громадянського суспільства та цифрових платформ у єдину систему кризової комунікаційної взаємодії. Ключовою новелою запропонованого підходу є впровадження механізму превентивної комунікаційної адаптації, орієнтованого на прогнозування інформаційних ризиків, своєчасне виявлення кризових тенденцій та формування стійких алгоритмів кризового реагування.

Обґрунтовано, що перспективними напрямами розвитку кризових комунікацій органів публічного управління є посилення цифровізації комунікаційних процесів, використання сучасних аналітичних інструментів, розвиток міжвідомчої координації, впровадження людиноцентричних механізмів комунікаційної взаємодії та підвищення рівня інформаційної стійкості суспільства. Реалізація запропонованих підходів сприятиме підвищенню ефективності кризового управління, зміцненню інституційної довіри та посиленню здатності держави реагувати на сучасні безпекові й інформаційні виклики.

Література:

1. Терещенко Д. А. Стратегії кризових комунікацій органів публічного управління в умовах BANI-світу та воєнного стану. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2026. Вип. 1. С. 96–102. DOI: https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2026.1.14.

2. Буканов Г. М. Політична комунікація влади і суспільства в умовах воєнного стану в Україні. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2025. Вип. 2(66). С. 72–78. DOI: https://doi.org/10.20535/2308-5053.2025.2(66).337624.

3. Михайлова О. Г. Сучасні стратегії комунікацій у публічному управлінні та адмініструванні в умовах невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2022. № 5. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2022-5-02-03.

4. Грабовець І., Черноус Л. Стратегія кризової комунікації у системі «влада-громадськість» в умовах воєнного стану в Україні: етапи, чинники, характерні риси. *Грані*. 2025. Т. 28, № 1. С. 216 222. DOI: https://doi.org/10.15421/172526.

5. Круглов В. В. Моделі ефективного публічного управління в умовах воєнного стану. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2024. Вип. 10. С. 64–73. DOI: https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-10-64-73.

6. Михайловська О. В., Михайловський І. М., Пилипенко О. О. Вплив комунікацій на ефективність публічного управління в умовах криз. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2024. № 12. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-12-02-07.

7. Akther S., Evans J. Emerging attributes of adaptive governance in the global south. *Frontiers in Environmental Science*. 2024. Vol. 12. DOI: https://doi.org/10.3389/fenvs.2024.1372157.

8. Потеряйко С. П., Терент'єва А. В., Твердохліб О. С., Бєлікова К. Г. Кризові комунікації в умовах надзвичайних ситуацій : колект. монографія. Київ : ІДУНДЦЗ. 2023. 208 с. URL: https://indcz.dsns.gov.ua/upload/2/4/9/7/1/0/5/monografiia-komunikaciyi-ns-112023.pdf (дата звернення: 20.05.2026).

9. Гарькавий Є. М. Кризові комунікації як напрям реалізації стратегічних комунікацій у силах оборони України. *Політичне життя*. 2019. № 3. С. 64–70. DOI: https://doi.org/10.31558/2519-2949.2019.3.10.

10. Саєвич Р. В. Стратегічні напрями розвитку суспільно-владної взаємодії в умовах геополітичних загроз. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2024. № 4. С. 276–283. DOI: https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.4.41.

References:

1. Tereshchenko, D. A. (2026). Stratehii kryzovykh komunikatsii orhaniv publichnoho upravlinnia v umovakh BANI-svitu ta voiennoho stanu [Strategies of crisis communications of public administration bodies in the conditions of the BANI world and martial law]. Dniprovskyi naukovyi chasopys publichnoho upravlinnia, psykholohii, prava – Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology and Law, 1, 96–102. https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2026.1.14 [in Ukrainian].

2. Bukanov, H. M. (2025). Politychna komunikatsiia vlady i suspilstva v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Political communication between government and society under martial law in Ukraine]. Visnyk NTUU «KPI». Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo – Bulletin of NTUU "KPI". Political Science. Sociology. Law, 2(66), 72–78. https://doi.org/10.20535/2308-5053.2025.2(66).337624 [in Ukrainian].

3. Mykhailova, O. H. (2022). Suchasni stratehii komunikatsii u publichnomu upravlinni ta administruvanni v umovakh nevyznachenosti [Modern communication strategies in public administration under conditions of uncertainty]. Problemy suchasnykh transformatsii. Seriia: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia – Problems of Modern Transformations. Series: Law, Public Administration and Administration, 5. https://doi.org/10.54929/2786-5746-2022-5-02-03 [in Ukrainian].

4. Hrabovets, I., & Chernous, L. (2025). Stratehiia kryzovoi komunikatsii u systemi «vlada-hromadskist» v umovakh voiennoho stanu v Ukraini: etapy, chynnyky, kharakterni rysy [Strategy of crisis communication in the "government-public" system under martial law in Ukraine: stages, factors, characteristic features]. Hrani – Grani, 28(1), 216–222. https://doi.org/10.15421/172526 [in Ukrainian].

5. Kruhlov, V. V. (2024). Modeli efektyvnoho publichnoho upravlinnia v umovakh voiennoho stanu [Models of effective public administration under martial law]. Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia – Public Administration: Concepts, Paradigm, Development, Improvement, 10, 64 73. https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-10-64-73 [in Ukrainian].

6. Mykhailovska, O. V., Mykhailovskyi, I. M., & Pylypenko, O. O. (2024). Vplyv komunikatsii na efektyvnist publichnoho upravlinnia v umovakh kryz [The influence of communications on the effectiveness of public administration in crisis conditions]. Problemy suchasnykh transformatsii. Seriia: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia – Problems of Modern Transformations. Series: Law, Public Administration and Administration, 12. https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-12-02-07 [in Ukrainian].

7. Akther, S., & Evans, J. (2024). Emerging attributes of adaptive governance in the global south. Frontiers in Environmental Science, 12. https://doi.org/10.3389/fenvs.2024.1372157.

8. Poteriaiko, S. P., Terentieva, A. V., Tverdokhlib, O. S., & Bielikova, K. H. (2023). Kryzovi komunikatsii v umovakh nadzvychainykh sytuatsii [Crisis communications in emergency situations]. Kyiv: IDUNDTsZ [in Ukrainian].

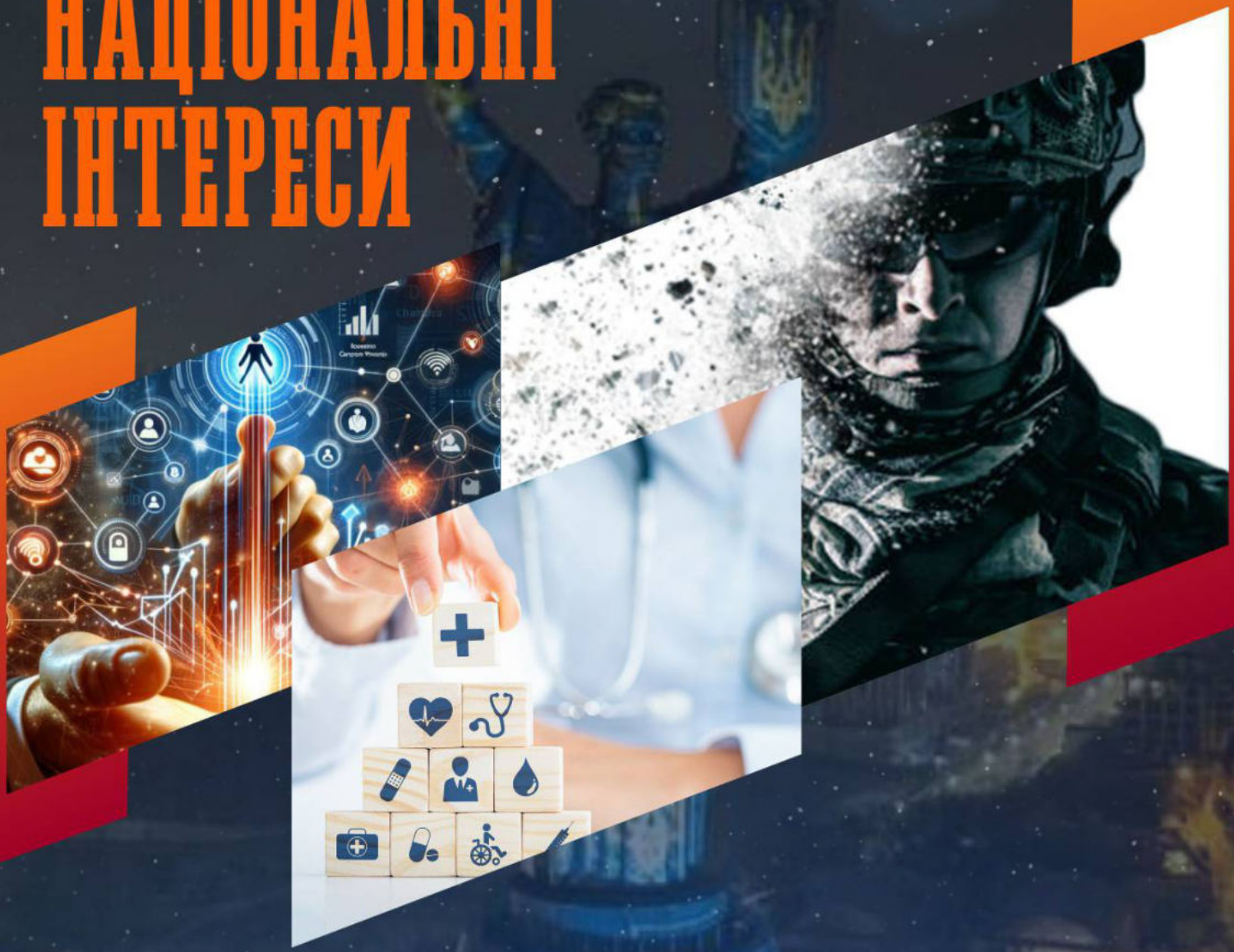
9. Harkavyi, Ye. M. (2019). Kryzovi komunikatsii yak napriam realizatsii stratehichnykh komunikatsii u sylakh oborony Ukrainy [Crisis communications as a direction of implementing strategic communications in the defense forces of Ukraine]. Politychne zhyttia – Political Life, 3, 64 70. https://doi.org/10.31558/2519-2949.2019.3.10 [in Ukrainian].

10. Saievych, R. V. (2024). Stratehichni napriamy rozvytku suspilno-vladnoi vzaiemodii v umovakh heopolitychnykh zahroz [Strategic directions for the development of public-government interaction under geopolitical threats]. Derzhava ta rehiony. Seriia: Publichne upravlinnia i administruvannia State and Regions. Series: Public Administration and Administration, 4, 276 283. https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.4.41 [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 15.05.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 30.05.2026

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 6(26)2026

Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України

Видавнича група «Наукові перспективи»

Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління

Християнська академія педагогічних наук України

«Суспільство та національні інтереси»

№ 6(26) 2026

СПЕЦВИПУСК

Київ – 2026

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ
6(26)
2026 СПЕЦВИПУСК
ISSN 3041-1572 Online

Борисенко О.П., Павленко О.О. 1592
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПРОФІЛЮ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ В СИСТЕМІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ

Гавінський Р.О. 1605
ПЕРЕДУМОВИ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ЛІБЕРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ

Гасюк І.Л., Моторний В.О. 1619
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ PLS-SEM У ДОСЛІДЖЕННЯХ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОМИЛОК ТА ШЛЯХІВ ЇХ УНИКНЕННЯ

Гиріна Т.С., Шотурма Н.В., Міщенко О.В. 1631
КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ

Гончаренко М.Д. 1647
СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ СІМЕЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

Гонюкова Л.В., Ларіна Н.Б. 1661
ЖІНКИ У СОЦІАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ УКРАЇНИ

Горпинченко О.В., Андрощук І.О., Яцун В.В., Андрощук Д.А., Лисенко Я.С. 1673
РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ ЧЕРЕЗ ESG-ОРІЄНТОВАНУ ЦИФРОВІЗАЦІЮ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА МСП

Довгань В.І., Крижова О.А. 1684
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ІЗ ПТСР У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Дубачев Д.А., Парійчук В.А. 1700
ЗАГРОЗИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ: ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ ВИМІР

Журнал

«Суспільство та національні інтереси»

СПЕЦВИПУСК

№ 6(26) 2026

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:
ФОП «Жукова Ірина Віталіївна», Свідоцтво серія ДК № 7425 від 09.08.2021 р.